Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0220

Poročilo Komisije o Kosovu za leto 2025

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. junija 2026 o poročilu Komisije o Kosovu za leto 2025 (2025/2252(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Kosovom na drugi strani[1], ki je začel veljati 1. aprila 2016,

– ob upoštevanju prošnje Kosova za članstvo v Evropski uniji z dne 15. decembra 2022,

– ob upoštevanju prošnje Kosova za članstvo v Svetu Evrope z dne 12. maja 2022,

– ob upoštevanju okvirnega sporazuma med Evropsko unijo in Kosovom o splošnih načelih sodelovanja Kosova v programih Unije[2], ki je začel veljati 1. avgusta 2017,

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1529 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. septembra 2021 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III)[3],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2023/850 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. aprila 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2018/1806 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti[4], kar zadeva Kosovo, ki imetnikom biometričnih potnih

---

1 UL L 71, 16.3.2016, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
2 UL L 195, 27.7.2017, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
3 UL L 330, 20.9.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
4 UL L 110, 25.4.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.

listov Kosova omogoča potovanje brez vizumov od 1. januarja 2024,

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1449 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Zahodni Balkan[5],

– ob upoštevanju sklepov predsedstva z zasedanja Evropskega sveta v Solunu 19. in 20. junija 2003,

– ob upoštevanju vrhov EU–Zahodni Balkan, ki so potekali v Sofiji, Zagrebu in na Brdu pri Kranju v letih 2018, 2020 oziroma 2021, ter izjav s teh vrhov,

– ob upoštevanju srečanja voditeljev držav Zahodnega Balkana z dne 1. julija 2025 v Skopju v Severni Makedoniji o načrtu za rast za Zahodni Balkan,

– ob upoštevanju izjave z vrha EU-Zahodni Balkan z dne 17. decembra 2025,

– ob upoštevanju sklepov predsedstva z dne 16. decembra 2025 o širitvi,

– ob upoštevanju berlinskega procesa, ki se je začel 28. avgusta 2014,

– ob upoštevanju sklepov predsedstva vrha o berlinskem procesu leta 2025, ki je potekal 22. oktobra 2025,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. oktobra 2020 z naslovom Gospodarski in naložbeni načrt za Zahodni Balkan (COM(2020)0641),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. novembra 2023 z naslovom Novi načrt za rast za Zahodni Balkan (COM(2023)0691),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. marca 2024 o reformah in pregledih politik pred širitvijo (COM(2024)0146),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 4. novembra 2025 z naslovom Sporočilo o širitveni politiki EU za leto 2025 (COM(2025)0690), ki mu je priložen delovni dokument služb Komisije z naslovom Kosovo 2025 Report (Poročilo o Kosovu za leto 2025) (SWD(2025)0752),

– ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Energetske skupnosti, podpisane 25. oktobra 2005 v Atenah, katere cilj je razširiti pravila notranjega energetskega trga EU na jugovzhodno Evropo,

– ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN 1244 z dne 10. junija 1999, svetovalnega mnenja Meddržavnega sodišča z

---

5 UL L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

dne 22. julija 2010 o skladnosti enostranske deklaracije o neodvisnosti Kosova z mednarodnim pravom in resolucije generalne skupščine OZN 64/298 z dne 9. septembra 2010, ki je potrdila vsebino mnenja Meddržavnega sodišča in pozdravila pripravljenost EU, da spodbuja dialog med Srbijo in Kosovom,

– ob upoštevanju nadaljnjega doslednega usklajevanja Kosova s skupno zunanjo in varnostno politiko EU,

– ob upoštevanju prvega sporazuma med Srbijo in Kosovom z dne 19. aprila 2013 o načelih normalizacije odnosov ter sporazumov z dne 25. avgusta 2015 in aktualnega dialoga za normalizacijo odnosov, ki ga podpira EU,

– ob upoštevanju bruseljskega sporazuma z dne 27. februarja 2023 in ohridskega sporazuma z dne 18. marca 2023 ter njegove priloge o izvajanju,

– ob upoštevanju nadaljnje prisotnosti in mandata sil KFOR pod vodstvom Nata, ki še naprej prispevajo k ohranjanju varnega in stabilnega okolja ter svobode gibanja na Kosovu,

– ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2025/1161 z dne 5. junija 2025 o spremembi Skupnega ukrepa 2008/124/SZVP o misiji Evropske unije za krepitev pravne države na Kosovu, EULEX Kosovo[6], s katerim je bil mandat misije podaljšan do 14. junija 2027,

– ob upoštevanju končnega poročila misije Evropske unije za opazovanje volitev o parlamentarnih volitvah 2025 na Kosovu,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Kosovu,

– ob upoštevanju skupnih priporočil, sprejetih na 12. seji stabilizacijsko-pridružitvenega parlamentarnega odbora EU–Kosovo 9. decembra 2024,

– ob upoštevanju indeksa zaznave korupcije za leto 2025, ki ga pripravlja organizacija Transparency International,

– ob upoštevanju svetovnega indeksa svobode tiska za leto 2025, ki ga je objavila organizacija Novinarji brez meja,

– ob upoštevanju misije za ugotavljanje dejstev platforme Sveta Evrope za spodbujanje zaščite novinarstva in varnosti novinarjev v Prištini 24. in 25. marca 2026,

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

---

6 UL L, 2025/1161, 6.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1161/oj.

– ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A10-0166/2026),

A. ker je širitvena politika eden od najučinkovitejših instrumentov zunanje politike EU in ena od najuspešnejših politik pri spodbujanju in podpiranju temeljnih reform v državah širitve, ter strateška geopolitična naložba v dolgotrajen mir, stabilnost in varnost na vsej celini;

B. ker so demokracija, človekove pravice in pravna država temeljne vrednote, na katerih temelji EU; ker se v širitvenem procesu te temeljne vrednote ne smejo ogroziti;

C. ker je ustava Republike Kosovo na področju pravic manjšin med najnaprednejšimi;

D. ker se vsaka država, ki se pripravlja na pristop, ocenjuje strogo na podlagi lastnih dosežkov; ker izvajanje potrebnih reform ter skladnost s sklopom meril in skupnih evropskih vrednot določijo časovni načrt in napredovanje pristopnega procesa; ker pristopnega procesa ni mogoče nadaljevati brez izvedbe potrebnih reform;

E. ker je pot Kosova k članstvu v EU odvisna tudi od normalizacije odnosov s Srbijo in od dobrih sosedskih odnosov;

F. ker je varovanje celovitosti demokratičnih procesov postalo osrednji vidik širitvene politike EU; ker je Kosovo izpostavljeno tujemu vmešavanju in dezinformacijskim kampanjam, zlasti s strani Rusije, tudi prek srbskih nacionalističnih medijev, katerih cilj je destabilizirati demokratične institucije, spodkopati družbeno kohezijo in ovirati evropsko povezovanje Kosova; ker je krepitev demokratične odpornosti neločljiv del izpolnjevanja političnih meril za pristop;

G. ker Ciper, Grčija, Romunija, Slovaška in Španija v nasprotju s splošnim evropskim stališčem ne priznavajo neodvisnosti Kosova;

Zavezanost pristopu k EU

1. pozdravlja nadaljnjo zavezanost Kosova pristopu k EU, kar kaže jasno strateško geopolitično izbiro, ki krepi varnost, jasno evropsko usmerjenost, splošno soglasje med strankami o evropskem povezovanju, pa tudi visoko raven podpore javnosti za evropsko pot Kosova, zlasti z razvojem tesnih in konkretnih odnosov z Evropsko unijo;

2. ponovno izraža trdno prepričanje, da je prihodnost Kosova v EU, zlasti glede na sedanjo geopolitično dinamiko v regiji, hitre velike spremembe v svetovni politiki in vse večje tekmovanje z avtoritarnimi režimi; poudarja, da je približevanje Kosova in EU del postopnega procesa povezovanja, ki presega zgolj formalni pristop; poudarja, da so konkretne oblike sodelovanja in postopnega povezovanja, zlasti

prek sektorskih partnerstev, sodelovanja v programih Unije, kot je Erasmus+, ter vključevanja v nekatere evropske politike, ključni dejavniki za krepitev vezi s Kosovom; poudarja, da ti instrumenti omogočajo utrditev evropske usmerjenosti Kosova in odzivanje na geostrateške izzive v regiji, vključno s preprečevanjem vpliva zunanjih akterjev, ne da bi to vplivalo na hitrost ali izid širitvenega procesa;

3. pozdravlja, da sta bili po demokratičnih predčasnih parlamentarnih volitvah decembra 2025 in po več kot letu dni politične blokade in globoke politične polarizacije 12. februarja 2026 oblikovani novi skupščina in vlada Kosova; vendar obžaluje, da je bil politični proces leta 2025 ohromljen in da je zato Kosovo izgubilo „leto dni časa“; poleg tega obžaluje, da narodna skupščina v ustavnem roku ni izvolila novega predsednika; je seznanjen, da je bila narodna skupščina 6. marca 2026 razpuščena s predsedniškim odlokom, ter s poznejšo odločbo ustavnega sodišča, ki je to odločitev razveljavilo in dalo članom skupščine 34 dni za izvolitev novega predsednika, sicer bo država prisiljena v nove volitve; je seznanjen, da so bili poskusi izvolitve predsednika do tega roka neuspešni in da so bile posledično za 7. junij 2026 napovedane nove parlamentarne volitve;

4. poleg tega pozdravlja, da je kosovska narodna skupščina 13. februarja 2026 ratificirala sporazume v okviru instrumenta za reforme in rast; ugotavlja, da to Kosovu utira pot do znatnih nepovratnih sredstev in ugodnih posojil, namenjenih pospeševanju ključnih reform, da bi se pospešila gospodarsko zbliževanje Kosova in napredek na njegovi poti v Evropo; globoko obžaluje, da država zaradi „izgubljenega leta“ in ob upoštevanju možnosti, da bi zaradi volilne kampanje lahko izgubila še dodatne mesece, morda ne bo sposobna v predpisanih rokih izvesti vseh potrebnih reform, zaradi česar bi lahko izgubila znatno finančno podporo v okviru instrumenta za reforme in rast;

5. poudarja, da je verodostojna širitev zasnovana na procesu, ki temelji na zaslugah, in da sta zanjo potrebna trajen in nepovraten reformni zagon ter dosledno izvajanje reform v skladu z evropskimi standardi, zlasti københavnskimi merili; poziva Kosovo, naj pospeši napredek pri izvajanju reform, povezanih z EU, zlasti na področjih pravne države, temeljnih svoboščin in boja proti korupciji, zlasti korupciji na visoki ravni, ter naj si še naprej prizadeva, da bi okrepilo svojo zavezanost evropskim vrednotam in standardom; poudarja, da mora vsaka predpristopna pomoč in z njo povezana finančna pomoč ostati strogo pogojena z merljivimi in preverljivimi rezultati na teh področjih; v zvezi s tem znova poudarja, kako pomembna sta ohranjanje pravne države, ki zagotavlja spoštovanje mnenj vseh posameznikov, ter učinkovito izvajanje zakonov v praksi; poudarja, da je treba te reforme ponovno prednostno razvrstiti in doseči oprijemljiv napredek, da bi Kosovo okrepilo svojo evropsko usmerjenost in se vrnilo na pot pristopa k EU; poudarja, da je za

širitev potrebna tudi temeljita priprava institucij in držav članic Evropske unije, da bi zagotovile uspešno vključevanje potencialnih novih članic, pri tem pa spoštovale pravila za gospodarsko stabilnost notranjega trga, socialne in okoljske standarde ter pravilno delovanje evropskih institucij;

6. podpira prošnjo Kosova za članstvo v EU, ki je bila predložena decembra 2022; ponovno poziva države članice v Svetu, naj Komisijo pozovejo, naj brez nepotrebnega odlašanja predstavi svoj vprašalnik in predloži mnenje o utemeljenosti prošnje države za članstvo, ter poziva Svet, naj nato hitro ukrepa, tudi tako, da podeli status kandidatke, ko bodo izpolnjena ustrezna merila; poziva pet držav članic, ki Kosova še niso priznale kot suvereno državo, naj to nemudoma storijo in mu tako omogočijo napredovanje pod enakimi pogoji kot druge kandidatke; poleg tega opozarja na svetovalno mnenje Meddržavnega sodišča z dne 22. julija 2010, v katerem je izjavilo, da Kosovo z enostransko razglasitvijo neodvisnosti ni kršilo splošnega mednarodnega prava;

7. ponovno izraža celovito podporo prošnji Kosova za članstvo v Svetu Evrope in načrtu strateške usmeritve države, da se pridruži Natovemu programu Partnerstvo za mir, ter prošnjam države za članstvo v drugih mednarodnih organizacijah; poziva zadevne organizacije in države članice, naj te prijave aktivno spremljajo; ugotavlja, da se z zbliževanjem Kosova z Natom krepi varnost Evrope; poziva Komisijo in urad EU na Kosovu, naj si bolj prizadevata, da se bosta na Kosovu povečala prepoznavnost in razumevanje vloge EU ter konkretnih koristi okrepljenega partnerstva med Evropsko unijo in Kosovom; poziva Srbijo, naj ne nasprotuje članstvu Kosova v Svetu Evrope in drugih mednarodnih organizacijah, saj bi bilo to v nasprotju s sporazumom med Kosovom in Srbijo iz leta 2023 na poti k normalizaciji odnosov med njima;

8. izreka pohvalo Kosovu, ki se je z doslednim prostovoljnim usklajevanjem s skupno zunanjo in varnostno politiko EU (SZVP), in doslednim izvajanjem omejevalnih ukrepov EU proti Rusiji in Belorusiji ter jasno obsodbo ruske vojaške agresije proti Ukrajini, ter stalno visoko javno podporo vključevanju v EU, izkazalo za zanesljivo partnerico EU; pričakuje, da se bo Kosovo podobno usklajevalo tudi v prihodnje in si še naprej prizadevalo za zajezitev ruske grožnje;

9. pozdravlja tristransko deklaracijo o sodelovanju na področju obrambe, ki so jo 18. marca 2025 podpisali Kosovo, Albanija in Hrvaška ter katere cilj je okrepiti obrambne zmogljivosti in izboljšati sodelovanje pri boju proti hibridnim grožnjam;

10. pozdravlja že dolgo pričakovano odločitev EU, da odpravi svoje ukrepe proti Kosovu, vključno s sprostitvijo 216 milijonov EUR za prednostne pogodbe in programe decembra 2025, ter sprostitvijo preostalih 205 milijonov EUR, v začetku leta 2026; meni, da so bili ti

ukrepi v očitnem nasprotju z dokazano zavezanostjo Kosova evropskim vrednotam in njegovo uskladitvijo s politikami EU ter niso bili več upravičeni, saj so bile izpolnjene vse potrebne zahteve; ugotavlja, da so ti ukrepi negativno vplivali na kosovsko družbo, zlasti na lokalne skupnosti, organizacije civilne družbe ter mala in srednja podjetja; izraža pomisleke glede pomanjkanja preglednosti in predvidljivosti, nezadostnega obveščanja javnosti in podaljšanega trajanja ukrepov, čeprav je Kosovo izpolnilo zahteve EU;

Demokracija in pravna država

11. pozdravlja splošno pozitivno oceno izvedbe parlamentarnih in lokalnih volitev leta 2025 in ugotavlja, da so potekale mirno, konkurenčno in vključujoče, v skladu s spremenjenim volilnim okvirom, ki je bil usklajen s prejšnjimi priporočili misije EU za opazovanje volitev; izreka pohvalo oblastem za uvedbo elektronskega sistema glasovanja na Kosovu; vendar ugotavlja, da so bile ugotovljene tudi nekatere pomanjkljivosti pri izvedbi volitev, in poziva kosovske oblasti, naj to upoštevajo pri organizaciji prihodnjih volitev;

12. pozdravlja udeležbo kosovskih Srbov na parlamentarnih in lokalnih volitvah leta 2025 ter dejstvo, da so štirje novoizvoljeni srbski župani nasledili svoje albanske predhodnike v občinah z večinskim srbskim prebivalstvom na severu Kosova; vendar izraža zaskrbljenost zaradi pritiska, ki se je izvajal na volivce, odvisne od srbske socialne pomoči in zaposlitve, naj na parlamentarnih volitvah februarja 2025 glasujejo za predstavnike Srpske liste;

13. obžaluje stalne poskuse politizacije neodvisnih institucij, vključno z osrednjo volilno komisijo, in pomanjkljivosti pri upravljanju v neodvisni komisiji za medije; poziva Kosovo, naj pravni okvir, ki ureja delovanje neodvisnega odbora za medije, še naprej usklajuje s priporočili Sveta Evrope in standardi EU, da bi okrepilo regulativno neodvisnost, pravno varnost in zaupanje javnosti v nadzor medijev; poziva oblasti, naj zagotovijo imenovanja na podlagi dosežkov, preglednost postopkov zaposlovanja in popolno spoštovanje neodvisnosti teh institucij; poudarja, da so odporne demokratične institucije prva obrambna črta pred manipulacijo informacijskega okolja, prikritim vplivanjem in politično motiviranim izkrivljanjem javne razprave; poziva Kosovo, naj vzpostavi institucionaliziran okvir za demokratično odpornost z jasno opredeljenimi odgovornostmi, rednim ocenjevanjem tveganja in javnim poročanjem, ki bo združeval skupščino, vlado, neodvisne regulatorje in volilno upravo;

14. pozdravlja dejstvo, da organizacije civilne družbe delujejo v splošno ugodnem okolju, in poziva oblasti, naj civilno družbo že od začetka resnično vključijo v pripravo in izvajanje reform, povezanih z EU; poudarja, da je pomembno povečati odgovornost in preglednost v zvezi z javnim financiranjem organizacij civilne družbe; poudarja, da

je civilna družba bistvena za spodbujanje demokracije in pluralizma ter dobrega upravljanja in družbenega napredka;

15. izreka pohvalo oblastem, ker so se z Beneško komisijo posvetovale o svežnju osnutkov zakonov o sodstvu, vključno z zakonom o kosovskem tožilskem svetu; vendar ostaja zaskrbljen zaradi omejenega izvajanja strategije za pravno državo in nezadostnega nadaljnjega ukrepanja vlade v zvezi z reformami, nepopolnega članstva v kosovskem sodnem svetu ter zamud pri izvajanju reform pravosodja; izraža zaskrbljenost, ker vlada ni sprejela potrebnega podzakonskega akta, v katerem bi bili opredeljeni organizacijska struktura in mehanizmi sodelovanja med posebno preiskovalno enoto kosovske policije in posebnim tožilstvom; pozdravlja napredek pri imenovanju novega predsednika kosovskega tožilskega sveta in pričakuje, da bo nova sestava dokončno določena, ko bo narodna skupščina ponovno začela delovati; pozdravlja dejstvo, da je kosovski sodni svet zaposlil 17 novih sodnikov prek preglednega postopka, ki temelji na dosežkih, ter poziva predsednika Kosova, naj jih nemudoma potrdi; poziva Kosovo, naj sprejme odločne ukrepe za odpravo pomanjkljivosti in poskrbi, da bo zakonodaja o integriteti in odgovornosti sodstva usklajena z evropskimi standardi in ustreznimi priporočili Beneške komisije;

16. pozdravlja dejstvo, da je Kosovo zmanjšalo upravno breme z izvajanjem programa za preprečevanje in zmanjševanje upravnega bremena za obdobje 2025–2028 ter akcijskega načrta za obdobje 2025–2026; pozdravlja izboljšave in sprejetje sprememb zakona o javnih uslužbencih ter poziva Kosovo, naj še naprej izboljšuje javno upravo in sistem javnih uslužbencev, ki temelji na dosežkih; ugotavlja, da je strateški okvir Kosova za javno upravo vzpostavljen, vendar se ne izvaja učinkovito;

17. izraža veliko zaskrbljenost, ker je bil napredek v boju proti korupciji na splošno premajhen; obžaluje, da kljub sprejetim zavezam ni oprijemljivega strukturnega napredka, in poudarja, da korupcija ostaja sistemski problem, ki ogroža delovanje javnih institucij in zaupanje javnosti; se z zaskrbljenostjo seznanja z nazadovanjem Kosova na svetovnem indeksu korupcije, kjer se je v letu 2025 uvrstilo na 76. mesto med 182 državami in ozemlji, za tri mesta nižje od leta 2024, kar sicer pomeni zaskrbljujoče nazadovanje prejšnjega trenda postopnega napredovanja, vendar Kosovo še vedno uvršča pred nekatere druge države v regiji; poziva oblasti, naj nemudoma sprejmejo in izvedejo konkretne, učinkovite in preverljive ukrepe za okrepitev preprečevanja, preiskovanja in pregona korupcije; zlasti poziva, naj se hitro sprejmeta nacionalna protikorupcijska strategija in akcijski načrt za obdobje 2025–2028, bolje izkoristijo prijave premoženjskega stanja in načrti integritete ter učinkoviteje uporabijo orodja za odvzem premoženja v primerih korupcije; poudarja, da je treba okrepiti neodvisnost in operativne zmogljivosti organov za boj proti korupciji ter zagotoviti učinkovito usklajevanje med tožilci,

policijo in finančnoobveščevalnimi enotami; opozarja, da prejšnja priporočila Komisije o krepitvi zmogljivosti agencije za preprečevanje korupcije in izvajanju protikorupcijske zakonodaje še niso bila izvedena; poziva, naj se kakovost preiskav v primerih korupcije na visoki ravni stalno izboljšuje;

18. je zaskrbljen, ker je bil v boju proti organiziranemu kriminalu dosežen omejen napredek; poziva k hitremu sprejetju nacionalne strategije in akcijskega načrta za boj proti organiziranemu kriminalu; poudarja, da se je proti kriminalnim mrežam pomembno boriti z okrepitvijo mednarodnega sodelovanja z izmenjavo obveščevalnih podatkov ter povečanjem sodelovanja organov pregona in tožilstva; poziva sosednje države Kosova, naj Kosovu omogočijo udeležbo v mednarodnem sodelovanju na vseh ravneh, da bi se čim bolj povečala učinkovitost boja proti organiziranemu kriminalu; poudarja, da je treba poglobiti sodelovanje na področju boja proti prepovedanim drogam; poziva k nadaljnjemu usklajevanju na področju boja proti terorizmu;

19. poudarja nadaljnja prizadevanja Evropske misije za krepitev pravne države na Kosovu (EULEX), ki kosovskim oblastem pomaga pri ustanavljanju vzdržnih in neodvisnih institucij pravne države; ugotavlja, da je njen učinek omejen zaradi trdovratnih izzivov, vključno z omejenimi pooblastili za izvrševanje; poziva, naj se dodana vrednost, obseg in strateški cilji misije stalno ocenjujejo, da bi se zagotovili njena ustreznost in učinkovitost;

20. je zaskrbljen zaradi poročil o primerih prekomerne uporabe sile in neprimernega ravnanja nekaterih pripadnikov kosovske policije na severu Kosova; poziva kosovsko policijo, naj zagotovi, da njeno osebje v celoti spoštuje vse zahteve glede pravne države in človekovih pravic; opozarja, da so vsi politični predstavniki in prebivalci Kosova skupaj odgovorni za ohranjanje miru in pravne države;

Temeljne svoboščine in človekove pravice

21. ugotavlja, da je pravni in institucionalni okvir za človekove pravice sicer na splošno vzpostavljen, a njegovo izvajanje ostaja nezadostno; pozdravlja sprejetje strategije za varstvo in uveljavljanje pravic skupnosti; pozdravlja, da Kosovo izvršuje sodbo ustavnega sodišča o lastništvu zemljišč samostana Dečani; poziva Kosovo, naj si prizadeva za učinkovitejše izvajanje okvira človekovih pravic;

22. priznava, da je kosovska ustava zelo napredna v smislu pravic manjšin; v zvezi s tem z obžalovanjem ugotavlja, da še vedno ni bila obravnavana peticija, ki jo je podpisalo skoraj 500 oseb, ki se zgodovinsko samoopredeljujejo kot Bolgari, narodna skupščina Kosova pa jo je prejela januarja 2023, in priporoča, naj se te pravice vključijo v zakonodajo in uveljavljajo v praksi, da bi zaščitili

zgodovinsko, kulturno in politično identiteto bolgarske manjšine; poziva Kosovo, naj zagotovi, da bodo vse manjšine, priznane v zakonu o varstvu in spodbujanju pravic skupnosti, in njihovi člani v celoti vključeni v ustavo države;

23. ugotavlja, da je zaporniški sistem na Kosovu v veliki meri skladen s standardnimi minimalnimi pravili OZN in Sveta Evrope; poziva k boljšemu varstvu pravic zapornikov, zlasti žensk, zapornikov, pripadnikov manjšin, in zapornikov s težavami z duševnim zdravjem;

24. poudarja, da je treba okrepiti izvajanje zakonodaje, ki varuje pravice ranljivih skupin in pripadnikov manjšinskih skupnosti, zlasti glede njihove zastopanosti v javnih ustanovah in uporabe jezikov, med drugim z zagotavljanjem enakopravnega in dejanskega dostopa do javnega izobraževanja v njihovem maternem jeziku in zdravstvenega varstva in javnih storitev, spoštovanjem jezikovnih in lastninskih pravic, ustrezno zastopanostjo v centralni in lokalni upravi ter varovanjem materialne in nematerialne, verske, tradicionalne in kulturne dediščine; poziva Kosovo, naj okrepi prizadevanja, da bi manjšinam zagotovilo enake možnosti in ustrezno zastopanost v političnem in kulturnem življenju, javnih medijih, upravi in sodstvu; poziva, naj se na Kosovu zaščitijo verske manjšine in zagotovi dostop do verskih objektov;

25. obžaluje, da so ženske iz manjšinskih skupnosti, zlasti romske, aškalske in egiptovske, izpostavljene številnim oblikam diskriminacije, zlasti pri izobraževanju, zaposlovanju in dostopu do zdravstvenih storitev; izraža zaskrbljenost, da v kosovski upravi manjšinske skupnosti niso ustrezno zastopane in da je žensk na višjih položajih še vedno malo;

26. poziva Kosovo, naj okrepi izvajanje obstoječih mehanizmov za zaščito pravic manjšinskih skupnosti, verskih skupnosti in skupnosti LGBTIQ+ z dokončanjem novega civilnega zakonika, ki še ni bil sprejet; je še vedno zaskrbljen, ker je še vedno prisotno diskriminatorno izražanje, usmerjeno proti ženskam in osebam LGBTIQ+;

27. poudarja, da je treba okrepiti enakost spolov in pravice žensk na Kosovu; ugotavlja, da sta pravni in institucionalni okvir na področju enakosti spolov in boja proti nasilju na podlagi spola v veliki meri vzpostavljena; pozdravlja povečanje sredstev za specializirane podporne storitve, vključno z zatočišči za žrtve nasilja na podlagi spola, popolnoma delujočo podatkovno zbirko, v kateri so evidentirani primeri nasilja v družini, in stalna prizadevanja za ozaveščanje; vendar izraža zaskrbljenost, da se nasilje na podlagi spola nadaljuje ter da sta izvajanje in izvrševanje še vedno nezadostna, zlasti glede na to, da se ženske, zlasti iz manjšinskih skupnosti, še vedno soočajo z več oblikami diskriminacije;

28. ponovno poziva oblasti, naj izboljšajo notranji dialog ter se resnično in neposredno povežejo z neodvisnimi organizacijami civilne družbe kosovskih Srbov, zlasti na severu, da bi tako vzpostavile zaupanje, olajšale vsakdanje življenje kosovskih Srbov in jih uspešno vključile v družbo;

29. izreka pohvalo vladi, ker je sprejela strategijo o pravicah invalidov za obdobje 2025–2030 in povezani akcijski načrt za obdobje 2025–2027; vendar obžaluje dejstvo, da Kosovo še ni sprejelo Konvencije OZN o pravicah invalidov; izraža zaskrbljenost zaradi nezadostne usklajenosti Kosova s pravnim redom EU v zvezi s tem ter zaradi diskriminacije in ovir, s katerimi se soočajo invalidi, vključno z otroki, pri dostopu do izobraževanja, zdravstvenega varstva in socialnih storitev; poziva oblasti, naj povečajo zaščito njihovih pravic in sprejmejo osnutek zakona o priznavanju njihovega statusa, storitvah in ugodnostih;

30. poudarja, da je pomembno varovati večkulturno dediščino Kosova, vključno z dediščino hrvaške skupnosti, ob tem pa podpirati trajnostni lokalni razvoj in vključevanje skupnosti; pozdravlja projekt, ki ga financira EU in izvaja Program Združenih narodov za razvoj ter je namenjen ohranjanju in oživljanju kulturne dediščine v Janjevu;

31. obžaluje, da kosovska narodna skupščina še vedno ni sprejela novega osnutka zakona o učbenikih; je zaskrbljen, da je izvajanje kosovske izobraževalne strategije za obdobje 2022–2026 v zaostanku in da se sredstva za osnovno javno izobraževanje še naprej zmanjšujejo; poziva Kosovo, naj dokončno sprejme osnutek zakona o učbenikih, zaključi revizijo sedanjih učbenikov ter poskrbi za trajnostno in sistematično usposabljanje učiteljev;

32. je seznanjen s pluralistično medijsko krajino na Kosovu, vendar poudarja, da je ta še vedno krhka in izpostavljena različnim pritiskom; globoko obžaluje, da ni bil dosežen napredek pri zagotavljanju svobode izražanja in učinkovite zaščite novinarjev; obžaluje dejstvo, da je Kosovo na svetovnem indeksu svobode medijev leta 2025 zdrsnilo za 24 mest in se uvrstilo na 99. mesto, kar je pomemben in zaskrbljujoč korak nazaj; opozarja, da je svoboda tiska temeljna evropska vrednota in da mora Kosovo za njeno zaščito sprejeti ukrepe, ki bodo učinkovitejši od sedanjih;

33. ponovno izraža globoko zaskrbljenost zaradi poslabšanja medijskega okolja in ozračja, v katerem delajo informacijski delavci, zlasti zaradi napadov in groženj novinarjem in medijskim delavcem, vključno z uporabo žaljivega jezika, usmerjenega proti medijem, s strani visokih kosovskih uradnikov med volilno kampanjo; obžaluje dejstvo, da zakon o zaščiti novinarskih virov še ni bil sprejet, zaradi česar novinarji ostajajo brez ustrezne pravne zaščite; poudarja, da mora veljati ničelna toleranca do fizičnih napadov na novinarje, in poziva k okrepljenim preiskavam in pregonu vseh groženj medijskemu osebju

ter k uskladitvi zakonodaje, povezane z mediji, s pravnim redom EU, zlasti z evropskim aktom o svobodi medijev[7] in direktivo EU proti strateškim tožbam za onemogočanje udeležbe javnosti[8], ter drugimi ustreznimi mednarodnimi obveznostmi na področju človekovih pravic; v zvezi s tem poziva oblasti, naj nemudoma sprejmejo konkretne ukrepe za neodvisnost medijev, boj proti ustrahovanju ter vzpostavitev okolja, ki bo spodbujalo svobodno in pluralistično novinarstvo;

34. izraža resno zaskrbljenost zaradi poročil o pritiskih, ki jih na novinarje izvajajo politični akterji in organizirane kriminalne združbe, kar je povzročilo primere samocenzure; ugotavlja, da se novinarji iz strahu za lastno fizično varnost ali varnost delovnega mesta lahko vzdržijo kritičnega raziskovalnega poročanja; nadalje poudarja poročila, da lahko javni organi prekinejo oglaševanje v medijih, ki objavljajo kritične vsebine, s čimer izvajajo posreden gospodarski pritisk;

35. izraža zaskrbljenost, ker osnutek zakona o kosovski javni radioteleviziji (RTK) še ni bil sprejet in zato poziva k njegovemu hitremu sprejetju; poudarja, da je treba zagotoviti vzdržno financiranje in neodvisnost javne radiotelevizije; obžaluje, da je mesto generalnega direktorja RTK nezapolnjeno že od septembra 2024 in da upravni odbor RTK ni dosegel sklepčnosti od decembra 2024, zaradi česar javna radiotelevizija dejansko ne deluje in ne more izpolnjevati svoje vloge; poziva k uravnoteženemu, reprezentativnemu in politično neodvisnemu nadzoru kosovske javne radiotelevizije; poziva kosovske oblasti, naj prek preglednega postopka, ki bo temeljil na dosežkih, imenujejo člane upravnega odbora RTK in generalnega direktorja RTK ter tako poskrbijo za učinkovito delovanje javne radiotelevizije na Kosovu; poudarja, da je treba pri vsaki reformi javne radiotelevizije zaščititi uredniško neodvisnost, preprečiti politični vpliv ter zagotoviti trajnostno in pregledno financiranje;

36. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je v poročilu o trgovini z ljudmi za leto 2025 poudarjeno, da pristojni organi na Kosovu kljub povečanim prizadevanjem, vključno z višjo stopnjo kazenskega pregona in okrepljeno podporo žrtvam, še niso v celoti izpolnili minimalnih

---

[7] Uredba (EU) 2024/1083 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu in spremembi Direktive 2010/13/EU (evropski akt o svobodi medijev) (UL L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

Direktiva (EU) 2024/1069 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o zaščiti oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi tožbenimi zahtevki ali zlorabljenimi sodnimi postopki („strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti“) (UL L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

standardov za odpravo trgovine z ljudmi;

37. izraža zaskrbljenost zaradi vse pogostejših dezinformacij, ki jih širijo tuji akterji v državah v tej regiji, tudi o medetničnih napetostih, predvsem viri, povezani z Rusijo in Srbijo, zlasti v času volitev, kar še dodatno prispeva k politični polarizaciji; je še vedno močno zaskrbljen zaradi zlonamernega tujega vmešavanja, prizadevanj za destabilizacijo ter hibridnih groženj, kar vključuje dezinformacije, ustvarjene z umetno inteligenco, in usklajene spletne kampanje, katerih cilj je vplivati na politične procese in javno mnenje; poziva k okrepljenemu institucionalnemu odzivu in boljši medijski pismenosti, ki jo je treba doseči z ukrepi, ki vključujejo boljše usposabljanje učiteljev in sodobne učne vire, večje sodelovanje z neodvisnimi mediji, organizacijami za preverjanje dejstev in ustreznimi programi EU, da bi spodbudili kritično razmišljanje in odgovorno digitalno udejstvovanje; poziva Kosovo in njegove regionalne partnerje, naj ostanejo združeni in nadalje okrepijo regionalno sodelovanje ter evropsko sodelovanje s Kosovom, glede preprečevanja zunanjih groženj, dezinformacij, tujega vmešavanja ter kibernetskih in hibridnih groženj, ki so namenjene spodkopavanju evropske perspektive države in regije;

38. izreka pohvalo Kosovu, ker aktivno sodeluje pri več pobudah za regionalno sodelovanje, kot so Srednjeevropski sporazum o prosti trgovini, Energetska skupnost, prometna skupnost, Proces sodelovanja v jugovzhodni Evropi in Svet za regionalno sodelovanje;

39. izreka pohvalo kosovskim oblastem, ker uspešno izvajajo časovni načrt za trajnostno rešitev problema nedovoljenega posedovanja, neustrezne uporabe in trgovanja z osebnim in lahkim orožjem ter eksplozivom; pozdravlja visoko stopnjo upoštevanja določb Protokola OZN o strelnem orožju;

Sprava in dobri sosedski odnosi

40. opozarja, da normalizacija odnosov s Srbijo in izvajanje vseh sporazumov, doseženih v okviru dialoga med Beogradom in Prištino, ostaja sestavni del, temeljni in nepogrešljiv element evropske perspektive Kosova; poudarja, da je oprijemljiv, trajen in preverljiv napredek na tem področju ključen, da bi se okrepila regionalna stabilnost in dosegel napredek države pri uresničevanju evropske perspektive; vztraja, da normalizacije odnosov ni mogoče obravnavati kot sekundarne zadeve, temveč mora ostati glavna politična prednostna naloga; poudarja, kako pomembno je dodatno okrepiti prizadevanja EU za pomoč med stranema, da bi presegli sedanji zastoj;

41. znova poudarja, da v celoti podpira dialog med Beogradom in Prištino pod okriljem EU, ter pozdravlja podaljšanje mandata Petra Sørensena kot posebnega predstavnika EU za ta dialog do 29.

februarja 2028;

42. znova poziva k bolj kakovostnemu dialogu, v katerem bodo udeležene ženske, ki bo bolj transparenten za javnost in v katerem bo dejansko sodelovala tudi civilna družba;

43. znova poudarja pomen konstruktivnega sodelovanja srbskih in kosovskih oblasti, da bi pospešile izvajanje sporazuma o poti k normalizaciji in njegove priloge o izvajanju, ki ostaja veljaven in pravno zavezujoč za obe strani; poziva Kosovo in Srbijo, naj v celoti izvajata bruseljski in ohridski sporazum, vključno z vzpostavitvijo združenja oziroma skupnosti občin s srbsko večino in odpravo srbskega nasprotovanja članstvu Kosova v regionalnih in mednarodnih organizacijah, prav tako pa naj se vzdržita enostranskih ukrepov, ki bi utegnili ogroziti proces dialoga;

44. pozdravlja sporazum z dne 14. marca 2026 o izvajanju kosovske zakonodaje o tujcih, v katerem so določeni blažitveni ukrepi za člane srbske skupnosti; ugotavlja, da ta dogovor prispeva k zagotavljanju neprekinjenega dostopa do javnih storitev in preprečuje tveganje dejanske izključitve kosovskih Srbov; poudarja, da take rešitve prispevajo k vzpostavljanju zaupanja in so pozitiven korak k normalizaciji odnosov med Beogradom in Prištino ter spodbujanju dobrih sosedskih odnosov;

45. je seznanjen z neusklajenim zaprtjem več deset institucij, ki jih podpira Srbija, na severu Kosova;

46. pričakuje, da bo Srbija v celoti sodelovala s Kosovom, da bodo storilci terorističnega napada leta 2023 v kraju Banjska končno privedeni pred sodišče; obsoja, da Srbija še vedno ni začela kazensko preganjati storilcev, zlasti nekdanjega podpredsednika Srbske liste Milana Radoičića; znova poudarja, da morajo vsi posamezniki, odgovorni za nasilna dejanja, za to odgovarjati ter jih je treba nemudoma privesti pred sodišče v skladu z načeli pravne države in predpisanim postopkom; odločno obsoja napad na kanal Ibër-Lepenc//Ibar-Lepenac na severu Kosova novembra 2024 ter poziva, naj bodo storilci hitro prijeti in privedeni pred sodišče; poziva Srbijo, naj se nemudoma odzove na prošnjo Kosova iz januarja 2025 za medsebojno pravno pomoč v zvezi s tem napadom in naj v celoti sodeluje pri preiskavi;

47. ugotavlja dejstvo, da ostaja neznana usoda do 1590 pogrešanih oseb, pri čemer je bila med aprilom 2024 in koncem poročevalnega obdobja septembra 2025 ugotovljena usoda le 26 pogrešanih oseb; poziva Kosovo in Srbijo, naj konstruktivno in v dobri veri sodelujeta pri vseh tehničnih razpravah, namenjenih pojasnitvi usode preostalih pogrešanih oseb, tudi v okviru delovne podskupine za forenzična vprašanja, ter naj se vzdržita kakršne koli politizacije; pozdravlja prvo srečanje skupne komisije za pogrešane osebe, ki sta ga januarja

2026 sklicala glavna pogajalca Kosova in Srbije v okviru dialoga pod okriljem EU, ter poziva k nadaljnjemu sodelovanju, da bi pospešili prepoznavanje množičnih grobišč in izmenjavo informacij;

48. poziva Srbijo, naj odpre in razkrije vso ustrezno policijsko, vojaško in arhivsko dokumentacijo v zvezi z vojno na Kosovu v letih 1998 in 1999, da bi podprla resnico, pravičnost in odgovornost, tudi v primerih spolnega nasilja, povezanega s konfliktom; ugotavlja, da splošni dogovor o delitvi navedenih informacij še ni bil izveden, ter izraža zaskrbljenost zaradi podaljšanja tajnosti nekaterih arhivov, kar lahko pride do zamud pri dostopu do pravice in priznanja za preživele;

49. opozarja, da je treba zagotoviti popoln dostop do arhivov nekdanje jugoslovanske tajne službe (UDBA) in tajne službe Jugoslovanske ljudske armade (KOS), vključno s tistimi v Prištini in Beogradu, da bi temeljito raziskali in obravnavali zločine iz časa komunizma ter kriminalne združbe; poudarja, da bi odprtje teh arhivov v celotni regiji prispevalo k iskanju resnice, pravici za žrtve, spravi in utrditvi demokratičnega upravljanja;

50. poziva Kosovo, naj še naprej sodeluje v številnih pobudah za regionalno sodelovanje; ponovno poudarja pomen sil KFOR pod vodstvom Nata za širšo varnost in pozdravlja njihova vztrajna prizadevanja pri izgradnji in vzdrževanju varnega in stabilnega okolja na Kosovu in v regiji Zahodnega Balkana na splošno; opozarja, da je misija za stalni razvoj kosovskih varnostnih sil pomembna, saj svetuje, usposablja in krepi zmogljivosti; poziva države članice, ki prispevajo k silam KFOR, naj ne zmanjšujejo svoje prisotnosti;

51. poziva, naj se kot del širše zavezanosti pluralizmu, spravi in spoštovanju skupne kulturne dediščine Evrope obnovijo prizadevanja za zaščito verske in kulturne dediščine na Kosovu, vključno s srbsko-pravoslavnimi, islamskimi, katoliškimi in drugimi verskimi objekti;

Socialno-ekonomske reforme

52. ugotavlja, da je Kosovo zmerno pripravljeno na področjih ekonomske in monetarne politike ter konkurenčnosti; poudarja, da mora uskladiti svoj fiskalni okvir s pravnim redom EU in odpraviti strukturne pomanjkljivosti, zlasti majhno proizvodno bazo in težak dostop do financiranja za mala in srednja podjetja; poudarja, kako pomembni so trajnostna gospodarska rast, zmanjševanje brezposelnosti in krepitev sistema socialne zaščite države v skladu s socialnim pravnim redom EU; poudarja, da mora izvesti obsežnejše reforme za odpravo preostalih strukturnih pomanjkljivosti;

53. pozdravlja ugotovitev Komisije, da je Kosovo doseglo določen napredek pri razvoju delujočega tržnega gospodarstva, zlasti z močnejšo rastjo, trdnim in odpornim bančnim sektorjem, zmanjšanjem neformalnega sektorja ter hitrejšim reševanjem

gospodarskih sporov; ugotavlja, da še vedno prevladuje siva ekonomija, in poziva oblasti, naj inšpektoratu za delo zagotovijo potrebna sredstva, da bo lahko v celoti opravljal svoje naloge;

54. pozdravlja dejstvo, da gospodarsko sodišče na Kosovu učinkovito obravnava zadeve v zvezi s pravicami intelektualne lastnine; poziva gospodarsko sodišče, naj še naprej sodeluje z Uradom Evropske unije za intelektualno lastnino;

55. poziva, naj se zagotovijo ustrezno varstvo dela, pravične plače in izvrševanje delovne zakonodaje v skladu s standardi EU; obžaluje dejstvo, da je socialni dialog na Kosovu še vedno omejen; poziva k ciljno usmerjeni podpori za krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev; poziva oblasti, naj zagotovijo neodvisnost in legitimno vlogo reprezentativnih sindikatov ter temeljne pravice delavcev, zlasti pravico do kolektivnih pogajanj, in sicer v zakonodaji in v praksi, v javnem in zasebnem sektorju; poziva kosovske oblasti, naj podaljšajo mandat socialno-ekonomskega sveta, spodbujajo socialni dialog ter uporabijo instrument za reforme in rast za Zahodni Balkan, da bi pomagale krepiti zmogljivosti socialnih partnerjev;

56. pozdravlja konsolidacijo sistema plačil v okviru zakona o plačah v javnem sektorju; vendar obžaluje dejstvo, da sistem razvrstitve delovnih mest, sistematizacija položajev in sodba ustavnega sodišča o neustavnih določbah še vedno niso obravnavani; poziva oblasti, naj sprejmejo osnutek zakona o upravljanju javnih financ in vključijo oceno fiskalnega tveganja ter metodologijo javnih naložb v zakonodajo;

57. izraža zaskrbljenost, ker je pričakovana življenjska doba ob rojstvu še vedno nižja od povprečja EU in ker je umrljivost otrok še vedno najvišja v regiji ter znatno višja od povprečja EU; obžaluje dejstvo, da je napredek pri vzpostavitvi splošnega zdravstvenega varstva še vedno zelo omejen in da še vedno obstajajo resne neučinkovitosti; poziva oblasti, naj vsem državljanom zagotovijo boljši dostop do zdravstvenih storitev;

58. poziva Kosovo, naj da prednost kakovostnemu poklicnemu izobraževanju, tesnejši povezanosti med izobraževanjem in potrebami trga dela ter ciljno usmerjeni podpori mladim podjetnikom in raziskovalcem, da se mladim v državi zagotovijo zanesljivi obeti;

59. spodbuja Kosovo, naj še naprej sklepa sporazume o koordinaciji sistemov socialne varnosti z državami članicami EU;

60. ugotavlja, da je Kosovo doseglo določen napredek pri pripravah na digitalno preobrazbo, vključno z razširitvijo spletnih storitev in pokritostjo z omrežjem 5G; obžaluje dejstvo, da je trenutno le 10 % javnih storitev na voljo na spletu in da digitalizacija ostaja razdrobljena; poudarja, da se mora Kosovo uskladiti z ustrezno digitalno zakonodajo EU, vključno z Evropskim zakonikom o

elektronskih komunikacijah, revidirano direktivo o varnosti omrežij in informacij, zbirko orodij EU za varnost 5G, aktom o digitalnih storitvah, aktom o digitalnih trgih in evropskim okvirom za digitalno identiteto; obžaluje dejstvo, da je Kosovo sprejelo le 8 od 14 sekundarnih zakonodajnih aktov, ki izhajajo iz zakona o kibernetski varnosti, ter da agencija za kibernetsko varnost in nacionalni svet za kibernetsko varnost še nista v celoti operativna; poziva, naj se sprejme celovita strategija e-upravljanju, ki bo usklajena s standardi EU, ter izboljša interoperabilnost sistemov javne uprave; poziva Kosovo, naj intenzivneje spodbuja digitalizacijo in še naprej razvija varne digitalne javne storitve;

61. pozdravlja prve korake, ki jih je Kosovo naredilo v smeri bolj strateškega pristopa k raziskavam in inovacijam, tudi začetek financiranja ukrepov za podporo inovacijam ter sodelovanje Kosova v mreži evropskih digitalnih inovacijskih vozlišč;

62. pozdravlja predlog Komisije za začetek pogajanj o razširitvi programa EU „gostovanje kot doma“ na Zahodni Balkan, vključno s Kosovom, da bi zagotovili oprijemljive koristi za državljane in podjetja ter okrepili regionalno povezljivost; ugotavlja, da ta pobuda temelji na obstoječih regionalnih ureditvah gostovanja; poziva, naj se čim prej sprejmejo pogajalski mandati in pravočasno sklenejo sporazumi, da bi se zagotovila hitra in učinkovita vključitev v območje EU „gostovanje kot doma“;

Energija, okolje, trajnostni razvoj in povezljivost

63. ugotavlja, da je Kosovo še vedno močno odvisno od zastarelih termoelektrarn na premog in da mora pospešiti naložbe v energetsko učinkovitost; pozdravlja dejstvo, da je bil v energetskem sektorju dosežen določen napredek, zlasti z začetkom dražbe za vetrno energijo z močjo 100 MW; poziva Kosovo, naj pospeši svoj prehod na zeleno gospodarstvo in znatno zmanjša svojo odvisnost od fosilnih goriv in elektrarn na premog; poziva EU, naj okrepi svoja prizadevanja pri doseganju teh ciljev; poziva vlado Kosova, naj vloži v diverzificirano mešanico energijskih virov, s katero bo okrepilo zanesljivost oskrbe; spodbuja Kosovo, naj si še naprej prizadeva, da bi svoj trg električne energije povezal z evropskimi trgi električne energije, med drugim z učinkovitim izvajanjem reform trga električne energije in okrepljenim čezmejnim sodelovanjem v elektroenergetskem sektorju;

64. spodbuja Kosovo, naj okrepi svojo institucionalno in upravno zmogljivost za izvajanje strateških infrastrukturnih projektov, tudi z uporabo celovite presoje vplivov na okolje in ukrepov za trajnostnost v fazi načrtovanja ter nadaljuje z izvajanjem projektov prometne in energetske povezljivosti, ki še niso dokončani; poziva Komisijo in Kosovo, naj dasta prednost strateškim projektom povezljivosti, ki povezujejo Zahodni Balkan z evropskimi prometnimi, energetskimi in

digitalnimi koridorji ter črnomorskim območjem, med drugim z energetskimi povezavami, ukrepi za energijsko učinkovitost, naložbami v obnovljive vire energije, vključitvijo v enotno območje plačil v eurih in izboljšanjem dostopa do financiranja za mala in srednja podjetja; poudarja, da bodo te naložbe povečale socialno-ekonomsko konvergenco, geostrateško odpornost in evropsko gospodarsko varnost;

65. poziva Kosovo, naj poveča obseg zavarovanih območij v državi in zagotovi sprejetje ustreznih ukrepov za upravljanje zavarovanih območij in območij kulturno-zgodovinske dediščine, da bi zavarovalo biotsko raznovrstnost, tudi ključne habitate kritično ogroženega balkanskega risa; pozdravlja nadaljnje sodelovanje Kosova s Severno Makedonijo in Albanijo pri čezmejnem narodnem parku Šar planina; spodbuja Kosovo, naj nadalje okrepi in pospeši skupna prizadevanja s sosednjimi državami za določitev čezmejnih zavarovanih območij in pripravo usklajenih čezmejnih načrtov upravljanja; poziva Kosovo, naj spremeni zakon o ravnanju z odpadki in izvaja zakon o podnebnih spremembah;

°

° °

66. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje predsedniku Evropskega sveta, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic ter predsednici, vladi in narodni skupščini Kosova.